

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **P. F.**, zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, Olomouc, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 5. 2016, č. j. KUOK 52702/2016, ve věci přestupku, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 28. 7. 2017, č. j. 72 A 15/2016 - 23,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce dne 12. 8. 2015 v 8.20 hod v obci Komárov na silnici č. III/4451 u místního hostince, ve směru jízdy na obec Šternberk, překročil při řízení motorového vozidla tovární značky Audi, RZ X, nejvyšší dovolenou rychlost v obci 50 km/h o 40 km/h. Konkrétně byla žalobci naměřena rychlost vozidla 93 km/h, po odečtu možné odchylky měřicího zařízení (tj. vozidlového radaru RAMER 10C) ± 3 km/h byla jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 90 km/h.

[2] Městský úřad Šternberk, rozhodl dne 16. 3. 2016 o vině žalobce ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

[3] Za přestupek žalobci uložil pokutu ve výši 5.000 Kč a zákaz řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců od právní moci rozhodnutí, rovněž žalobci uložil povinnost uhradit paušální náhradu nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

[4] V záhlaví specifikovaným rozhodnutí žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí městského úřadu.

II. Řízení před krajským soudem

[5] Proti rozhodnutí žalovaného žalobce brojil žalobou u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci. Krajský soud ve svém rozsudku shrnul judikaturu správních soudů ke způsobu měření rychlosti. Soud považoval za podstatné, že žalobce po celou dobu řízení před správními orgány, jakož i soudy, nevznesl žádnou důvodnou pochybnost, proč by rychlost byla změřena nesprávně. Nesouhlasil-li s výsledky měření, mohl si ve správním řízení vyžádat ověření nebo kalibraci měřidla, což neučinil.

[6] Soud považoval skutkový stav zjištěný správními orgány za dostatečný. Z fotografie je zjevné, že při zaměření rychlosti o takřka 40 km/h, nebyla mezi měřidlem a vozidlem žádná překážka. Jakkoliv je řízení o přestupku vedeno zásadou materiální pravdy a je povinností správního orgánu dostatečně osvětlit skutkový stav. Správní orgány nicméně nejsou povinny provádět každá (i absurdní) důkaz. Soud konstatoval, že stěžovatelem navrhané důkazy již skutečně nemohly pro meritum věci nic přinést a pokračování v dokazování by tak bylo nadbytečné. Soud srovnal důkazy žalobce s předloženými doklady o měření rychlosti a dospěl k závěru, že způsob měření a jeho výsledky nevzbuzují žádné pochybnosti o vině žalobce z přestupku. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

III. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobce (stěžovatel) kasační stížností podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s.“).

[8] Krajský soud se spletl v povaze použitého rychloměru, neboť se nejednalo o laserový, ale o radarový rychloměr. Je tak otázkou, jak by věc posoudil, byl-li by si skutečné povahy použitého rychloměru vědom. Z tohoto důvodu je napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

[9] Krajský soud se nijak nevypořádal s žalobními námitkami stěžovatele ohledně neprovedení dokazování správním orgánem, ani neprovedl některé důkazy navržené v žalobě. Záznam o přestupku a úřední záznamy nemohly v případě stěžovatele postačovat.

[10] Krajský soud poukázal na to, že měření samotné je svou povahou technický úkon a z toho je nutno vycházet. Stěžovateli není zřejmé, co krajský soud z „technické povahy“ měření rychlosti a odkazovaných rozsudků dovodil, soud musí vždy uvést, co relevantního z judikatury pro danou věc dovodil a na základě jakých úvah. Pokud tím krajský soud měl na mysli, že pro technickou povahu měření rychlosti není oprávněn hodnotit správnost jeho provedení, takový názor je podle stěžovatele nesprávný. Podstatná část veřejné správy se týká ryze odborných technických otázek. Správní soudy tak jsou pochopitelně povolány i k tomu přezkoumávat věcnou správnost rozhodnutí vydaných veřejnou správou v odborných otázkách.

Pokud pak soudci nedisponují potřebnými odbornými znalostmi, poskytuje jim soudní řád správní pro řešení takové situace nástroje jako je odborné vyjádření nebo znalecký posudek. Krajský soud ovšem toliko rezignoval na řádné a kvalifikované zhodnocení odborné žalobní argumentace.

[11] Krajský soud uvedl, skutkový stav byl osvětlen na základě důkazů provedených při ústním jednání dne 7. 3. 2016 a nebylo třeba provádět další dokazování. Stěžovatel však namítá, že tímto dokazováním nemohlo dojít k odstranění pochybností o provedeném měření rychlosti, neboť z předmětných důkazů nelze žádným způsobem dovodit, zda musí být měřící vozidlo ustaveno rovnoběžně s vozovkou. Krajský soud vyšel z předpokladu, že měření rychlosti proběhlo správně, neboť v opačném případě by vůbec nedošlo ke změření. Takový předpoklad však krajský soud nijak neprokázal, a jedná se tak o úvahu nepřezkoumatelnou pro nedostatek důvodů.

[12] Stěžovatel nijak nerozporuje tvrzení, že stanovená měřidla jsou vyráběna a kalibrována tak, aby výsledek měření co nejlépe odpovídal skutečnému stavu. To však samo o sobě neprokazuje, že výsledek měření bude pokaždé skutečnému stavu odpovídat. Jak totiž vyplývá již z ověřovacího listu k použitému rychloměru, tento je možné používat pouze v souladu s návodem k obsluze. Podle stěžovatele došlo k porušení návodu k obsluze, a to konkrétně proto, že měřící vozidlo nebylo ustaveno rovnoběžně s vozovkou. Bylo na místě zjišťovat, zda je rovnoběžné ustavení měřícího vozidla z hlediska návodu k obsluze podstatné, a případně, jak bylo měřící vozidlo ustaveno. Za tímto účelem pak bylo na místě provést právě to dokazování, které navrhoval stěžovatel, tj. návodem k obsluze a výslechem osob, které byly měření přítomny.

[13] Ani poukaz soudu na platnost ověření rychloměru nijak neodpovídá na námitku, že měření rychlosti bylo provedeno v rozporu s návodem. Platnost ověření je toliko jednou z podmínek měření rychlosti (podle § 11 odst. 1 zákona o metrologii), nikoliv zárukou toho, že měření rychlosti s ověřeným rychloměrem proběhne vždy v souladu s návodem. Krajský soud v rozsudku odkázal § 11 odst. 4 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, podle kterého si stěžovatel údajně mohl vyžádat ověření nebo kalibraci měřidla a vydání osvědčení o výsledku. Takový důkaz by podle právního názoru soudu byl relevantním důkazem pro provádění dalšího přezkumu a případného dokazování. Taková úvaha je však nesprávná neboť § 11 odst. 4 zákona o metrologii žádné takové oprávnění žalobce nestanovuje. Právo na provedení kalibrace rychloměru dotčená osoba nemá vůbec. Žádost o přezkoušení či kalibraci rychloměru je zcela irelevantní, neboť přezkoušením či kalibrací rychloměru nelze zjistit, zda bylo měření rychlosti provedeno v konkrétním případě v souladu s návodem k obsluze nebo v rozporu s ním. Ověření a kalibrace rychloměru totiž při porušení návodu k obsluze nezaniká.

[14] Krajský soud dále uvedl, že skutkový stav považuje za zjištěný dostatečně, a to i z toho důvodu, že měření bylo provedeno proškolenými odborníky. Ani proškolení obsluhy rychloměru neprokazuje to, že by měření rychlosti bylo provedeno v souladu s návodem k obsluze. Stěžovatel namítá, že mu byla naměřena rychlost na samé spodní hranici dané skutkové podstaty. Zvláště s ohledem na tuto skutečnost se tak podle jeho názoru měly správní orgány, jakož i krajský soud, řádně zabývat jeho námitkami, a nikoliv je *a priori* odmítat jako nevěrohodné.

[15] Krajský soud dovodil, že pokud je vozidlo zaznamenáno na snímku jasně a jeho registrační značka čitelně, proběhlo měření rychlosti správně. Stěžovateli ovšem není zřejmé, jak a z čeho krajský soud dovodil, že pokud se mezi vozidlem a rychloměrem nenachází žádná překážka, proběhlo měření správně. Zcela bez odpovědi pak zůstala další žalobní námitka, tj. že došlo k reflexi od kovových svodidel v dosahu rychloměru.

[16] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na své dosavadní argumentaci a ztotožnil se s právním názorem krajského soudu.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[17] Kasační stížnost je přípustná. Nejvyšší správní soud přezkoumal rozhodnutí krajského soudu v mezích uplatněných důvodů a vad, ke kterým je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[18] Kasační stížnost není důvodná.

[19] Nejprve Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení přezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, ke kterému je povinen podle § 109 odst. 4 s. ř. s. z úřední povinnosti i bez námítky stěžovatele. Vlastní přezkum rozhodnutí je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí je srozumitelné a vychází z relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[20] Stěžovatel v kasační stížnosti na několika místech namítá nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, současně však závěry soudu interpretuje a věcně s nimi polemizuje. Je tudíž zřejmé, že je pro něj rozsudek srozumitelný. Podle kasačního soudu odpovídá napadený rozsudek požadavkům judikatury Nejvyššího správního soudu na jeho přezkoumatelnost (srov. např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64). Krajský soud vyložil, proč považoval žalobu za nedůvodnou, pečlivě se vypořádal se všemi žalobními námitkami a jeho závěry jsou podpořeny srozumitelnou a logickou argumentací. Dílčí námitky nepřezkoumatelnosti (zejména v souvislosti s namítaným opomenutím důkazů) budou dále vypořádány v souvislosti s věcným přezkumem kasační stížnosti. Námitka nepřezkoumatelnosti je však nedůvodná.

[21] Stěžovatel namítal jistou „nesrozumitelnost“ v odůvodnění rozsudku krajského soudu, který na dvou místech zmiňuje zařízení s laserovým měřením, namísto radarového. Kasační soud však na tomto místě konstatuje, že z odůvodnění napadeného rozsudku je jednoznačně zřejmé, že ze strany krajského soudu došlo toliko ke zjevné chybě v psaní. Pro nyní projednávaný případ je totiž podstatné, že krajský soud zcela správně odkazuje na konkrétní listiny založené ve správním spise a cituje z nich údaje o názvu měřicího zařízení, datech kalibrace, platnosti osvědčení apod. a toliko místo slova „radarové“ zařízení užil na dvou místech výrazu „laserové“. Z odůvodnění tak jednoznačně plyne, že soud na základě podkladů ve správním spise posuzoval konkrétní skutkové okolnosti případu. Námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu je tudíž nedůvodná.

[22] Krom namítané nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost mohlo v této souvislosti dojít rovněž k nesprávnému právnímu posouzení. Podle stěžovatele totiž není správný závěr krajského soudu ohledně fungování radarového zařízení při nesprávně provedeném měření rychlosti. Krajský soud uvedl, že za situace, kdy dojde k technickému problému během měření (případně kdy existuje mezi vozidlem a měřícím zařízením překážka), měření vůbec neproběhne. Odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2013, č. j. 3 As 82/2012 - 27. V tomto rozsudku sp. zn. 3 As 82/2012 kasační soud konstatoval, že laserový měřicí přístroj funguje automaticky, tedy při jakémkoliv chybném měření nebo při ztrátě napětí dojde

automaticky k vypnutí přístroje. Pokud není dodržen návod k obsluze, rychlost vozidla měřicím zařízením zaznamenaná vůbec není. Tento závěr se však podle stěžovatele uplatní pouze u laserového měřicího zařízení, o které se v nyní projednávané věci nejedná – jak již bylo výše uvedeno, jde naopak o zařízení radarové.

[23] Nejvyšší správní soud sice dává stěžovateli za pravdu, že z judikátu, na který odkázal krajský soud, vyplývá pouze závěr o fungování laserového měřicího zařízení. Současně však kasační soud konstatuje, že totéž platí i pro radarové měřicí zařízení Ramer 10 C: „*Pokud by nebyl dodržen návod k obsluze, tak by neproběhly správně interní testy a verifikace měření a snímek by byl anulován, tedy vůbec by nedošlo k jeho zobrazení na displeji měřicího zařízení, ani k jeho uložení. Pokud je vytvořen radarem záznam, tak měřicí jednotka vyhodnotila proces měření jako správný*“ (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 309/2015-51, a ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 As 53/2017 - 42, přičemž v posledním citovaném rozhodnutí se kasační soud zabýval totožným nepřipadným odkazem na judikát sp. zn. 3 As 82/2012).

[24] Jakkoliv krajský soud citoval ne zcela případnou judikaturu, dospěl přesto ke správnému závěru, jež je plně v souladu s ostatní výše citovanou judikaturou správních soudů (tj. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 309/2015-51, a ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 As 53/2017 - 42). V nyní projednávané věci je podstatné, že správní spis obsahuje fotografický snímek s vyznačením rychlosti, přičemž současně je zřejmé, že interní testy a verifikace měření proběhla úspěšně a snímek je hodnověrný.

[25] Námitka, že zůstal zcela bez odpovědi žalobní bod týkající se údajné reflexe od kovových svodidel v dosahu rychloměru, je nedůvodná. Krajský soud se v rozsudku rozsáhle zabýval nutností provedení celé řady důkazů, jež stěžovatel namítal v průběhu správního řízení k prokázání svých námitek. Krajský soud nepochybil, když se v rámci věcného vypořádání zaměřil na vysvětlení klíčových důvodů, ze kterých právní názor stěžovatele nemohl obstát (srov. rozsudek kasačního soudu ze dne 30. 4. 2009 č. j. 9 Afs 70/2008 - 130). Z odůvodnění rozsudku je jasné patrné, jakým způsobem (byť implicitně) námitku stěžovatele vypořádal. Úkolem soudu je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace, nikoliv odpovědět na každou jednotlivou dílčí žalobní námitku. Této povinnosti v nyní projednávané věci dostal, když se v napadeném rozsudku se stěžovateli pokusil objasnit, že dokazování je správními orgány prováděno pouze do té míry, do jaké je to nezbytné právě k objasnění skutkového stavu způsobem, aby o něm nepanovaly důvodné pochybnosti.

[26] Kasační soud proto přisvědčil krajskému soudu, že správní orgán je oprávněn za určitých okolností provedení navrhovaných důkazů odmítnout. Učiní-li tak v intencích zákona, z racionálních důvodů a svůj postup nadto i řádně zdůvodní, nelze na takové počínání nahlížet jako na odepření práva na obhajobu zakotveného v čl. 6 odst. 3 písm. d) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

[27] Podle rozšířeného senátu ovšem rovněž „[v] řízení o přestupku postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku“ (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011 - 68, č. 3014/2014 Sb. NSS). Stěžovatel v průběhu správního řízení požadoval výslech policistů a dokazování návodem k obsluze v souvislosti s jeho *klíčovou* námitkou, že měřicí zařízení nebylo v policejním vozidle umístěno rovnoběžně s vozovkou.

[28] Překročení nejvyšší povolené rychlosti o 43 (resp. 40 km/h) bylo stěžovateli prokázáno automatickým záznamem z rychloměru, který obsluhovali vyškolení dopravní policisté. Na snímku z rychloměru je zaznamenáno vozidlo včetně jeho registrační značky, jež je zcela

čitelná. Z úředního záznamu policistů ze dne 12. 8. 2015 založeném na č. l. 1 správního spisu vyplývá, že zasahující policisté jednali přímo se stěžovatelem jakožto řidičem vozidla. Ten v daný okamžik nevznesl žádnou pochybnost o umístění měřicího zařízení a záznam odmítl podepsat.

[29] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2016, č. j. 1 As 300/2015 - 35, „[p]rokazovat stav věci (nebo místa činu) v minulosti je obecně problematické. Je tomu proto, že v průběhu času se mění stav věci, její vlastnosti, vzezření, funkčnost, apod., ať už v důsledku jejího užívání, vnějších objektivních zejména přírodních jevů (např. počasí) nebo i vědomými dodatečnými zásahy do věci prováděné člověkem. Proto, je-li stav určité věci (místa) důležitý pro objasnění zjišťovaného skutkového stavu, patří její obhlédání mezi prvotní úkony v konkrétním řízení. Není ovšem úkonem povinným, zejména za situace, kdy o stavu věci s ohledem na další skutečnosti zjištěné dosud provedenými jinými důkazy, nejsou pochybnosti.“

[30] Jestliže sám stěžovatel namítá, že bylo na místě zjišťovat, jak bylo měřicí zařízení ustaveno, měl tuto pochybnost vznést již na místě spáchání přestupku. Za situace, kdy je z fotografie zřejmé, o jaké vozidlo se jedná, a je jednoznačně čitelná jeho registrační značka, přičemž současně při jeho zachycení snímkem na obrazový záznam nebyla mezi rychloměrem a vozidlem žádná překážka, neměly správní orgány důvod mít jakékoliv pochybnosti o kvalitě a objektivitě měření - a to ani tehdy, pokud neprovedly kontrolní výsledky policistů a nezařadily mezi podklady pro rozhodnutí návod k obsluze měřicího zařízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2015, č. j. 2 As 202/2014 - 50). Z listin nacházejících se ve spise a z úředních záznamů Policie ČR plyne, že měření proběhlo v souladu s návodem k obsluze měřicího zařízení, tedy i stav vozidla odpovídal požadavkům, jež jsou na něj kladeny. Ačkoli je nutné přesné zjištění naměřené rychlosti z důvodu právní kvalifikace, na případné limity rychloměru či drobné změny měřicího vozidla dopadá odchylka, která poskytuje dostatek prostoru pro eliminaci případných negativních vlivů na průběh řízení.

[31] Krajský soud ve svém rozsudku odkázal na § 11 odst. 4 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, podle kterého si stěžovatel mohl vyžádat ověření nebo kalibraci měřidla a vydání osvědčení o výsledku. Podle tohoto ustanovení ve znění účinném do 1. 5. 2015, skutečně platilo, že „[u] měřidel, pokud jsou používána za okolností, kdy nesprávným měřením mohou být významně poškozeny zájmy osob, je poškozená strana oprávněna vyžádat si jejich ověření nebo kalibraci a vydání osvědčení o výsledku.“ Stěžovateli lze přisvědčit v tom, že § 11 odst. 4 zákona o metrologii ve znění účinném od 2. 5. 2015 (tj. v době rozhodování správních orgánů) již žádné takové oprávnění stěžovateli nestanoví, neboť toto ustanovení bylo novelizací odstraněno.

[32] Podle § 11a odst. 1 ve znění účinném od 1. 1. 2017 však „[u]živatel stanoveného měřidla je povinen na žádost osoby, která může být dotčena jeho nesprávným měřením, požádat o přezkoušení stanoveného měřidla“ a současně podle odstavce 4 „[n]áklady přezkoušení stanoveného měřidla hraďí žadatel o přezkoušení v případě, že stanovené měřidlo je shledáno při přezkoušení vyhovujícím a uživatel stanoveného měřidla v případě, že stanovené měřidlo je shledáno při přezkoušení nevyhovujícím.“

[33] Nejvyšší správní soud tak v této souvislosti připomíná, že nedostatkem důvodů, pro který by bylo možno zrušit rozsudek krajského soudu pro nepřezkoumatelnost, nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody (v podrobnostech rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75). Ačkoli tedy odůvodnění rozhodnutí krajského soudu obsahuje ustanovení, jež dnes není platné a účinné, nejedná se o vadu, pro kterou by bylo možné napadený rozsudek zrušit pro nepřezkoumatelnost.

V. Závěr a náklady řízení

[34] S ohledem na nedůvodnost všech stěžovatelových námitek Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[35] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v tomto řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady běžné administrativní činnosti, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. dubna 2018

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu